

Татуластыру рәсімдерінің кезеңдерінен өту қажет

Құрметті, азаматтар! Соңғы кезде еліміздің жекелеген өңірлерінде кәсіпорындағы еңбек даулары жиілеп кетті. Әлеуметтік-экономикалық және кәсіптік талаптарды қанағаттандыру мақсатында қызметкерлер наразылық білдіруге құқылы.

Алайда бұл үшін татуластыру рәсімдерінің кезеңдерінен өту керек, әйтпесе наразылық заңсыз деп танылады. Осыған байланысты, ұжымдық еңбек дауларын қарау тәртібі 2015 жылғы 23 қарашада қабылданған Еңбек кодексімен (бұдан әрі – Кодекс) реттелетінін түсіндіреміз.

Осылайша, жұмыс беруші үш жұмыс күні ішінде қызметкерлердің қойған талаптарын қарауға және оларды шешу үшін шаралар қабылдауға міндетті.

Оларды шешу мүмкін болмаған кезде өз шешімдері мен ұсыныстарын (жазбаша түрде) қызметкерлерге жеткізуі (кодекстің 163-бабының 2-бөлігі) керек.

Бұдан әрі дау татуластыру комиссиясында (жеті жұмыс күніне дейінгі мерзімде) шешілуге тиіс.

Бұл – тепе-теңдік негізде тараптардың бірлескен шешімімен құрылған орган.

Татуластыру комиссиясы дауды шешу процесінде қызметкерлермен, жұмыс берушімен және басқа да адамдармен консультация жүргізеді.

Комиссияның шешімі тараптардың келісімі негізінде қабылданады, хаттамамен ресімделеді және тараптар үшін міндетті күші болады.

Татуластыру комиссиясының мүшелері келіссөздерге қатысқан уақытта жалақысы сақтала отырып, жұмыстан босатылады.

Бұл ретте тараптардың ешқайсысы татуластыру рәсімдеріне қатысудан жалтаруға құқылы емес екенін атап өтеміз. Татуластыру комиссиясында келісімге қол жеткізілмеген кезде оның жұмысы тоқтатылады, ал тараптар дауды шешу үшін әкімдік өкілдерін (мемлекеттік еңбек инспекторын) тарта отырып, еңбек төрелігін құрады (Кодекстің 165-бабының 6-бөлігі).

Еңбек төрелігі мүшелерінің саны, оның құрамы және еңбек дауын қарау тәртібі тепе-теңдік негізде тараптардың келісімімен айқындалады (бұл ретте еңбек төрелігі кемінде бес адам болуға тиіс).

Татуластыру комиссиясының мүшелері жұмыскерлердің қаралып отырған талаптары бойынша еңбек төрелігінің құрамына кіре алмайды.

Еңбек төрелігінің шешімі жеті жұмыс күнінен кешіктірілмей төрелік мүшелерінің қарапайым көпшілік дауысымен қабылданады және орындау үшін міндетті болып табылады.

Төрелік реттемеген мәселелер бойынша соттарға жүгіну қажет.

Бұл ретте жұмыс берушінің немесе прокурордың өтініші бойынша тиісті рәсімді сақтамай ереуіл өткізу тек сотпен заңсыз деп танылуы мүмкін.

Бұл жағдайда сот заңсыз деп таныған ереуілге қатысуды жалғастыруға мәжбүрлегені және шақырғаны үшін 3 жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айырумен қылмыстық жауапкершілік көзделген (ҚК 157 және 402-баптары).

Азаматтарды қолданыстағы заңнама нормаларын мүлтіксіз сақтауға, арандатушылыққа бой алдырмауға және заңсыз ереуілдерге қатыспауға шақырамыз.

Құқық қорғау органдары белгіленген тәртіпке, қоғамдық қауіпсіздікке қол сұғатын кез келген құқық бұзушылықтың жолын кеседі, сондай-ақ оларға жол бермеу жөнінде заңда көзделген шараларды қолданады.

**Алмат Байшолақов,
Шығыс Қазақстан облысының
прокуроры**

Ең мейірімді мекен болған

Менің замандастарым, соғыстан кейінгі ұрпақтар ерте есейді. Ес біле бастағанда елде соғыстың зардабы білініп тұратын. Майданға кеткені көп, аман-есен оралғандары саусақпен санарлықтай. Ауылда колхоздың негізгі шаруасын шал-шауқан атқаратын. Бірен-сараң бронимен қалғандар бар. Ержетіп келе жатқан ұлдарды ФЗО-ға, қалғанын бригадирлер сабақтан шыға сала шөпке әкетіп, оқу басталғанша үй бетін көрмейтін.

Шешелеріміз сауыншы, 20-25 бес сауын сиырдың иесі, суалғандарын жаңа төлмен толықтырып тұратын. Жұмысы ауыр, екі уақыт сауып, сүтті құлағын екі кісі айналдыратын сеператордан өткізіп, кілегейін ауданға жіберетін. Біз бұзауға, сауылған сүтке ие едік, емізіп, идіріп, анамызға дайындап жүргенде жетілген төл аяғымызды басып кетіп, жанымызды көзімізге көрсететін. Күзде картоп қазуға, комбайнның арығын жабуға әкетін.

Кейде жастар алтыбақан құрып, ойын-сауық өткізетін. Қыз-келіншектер анда-санда орталарына тап болған бірен-сараң еркекті әзілмен қағытып, есін шығаратын. Броньмен қалған сиыршы Омар, Тәби әйелдердің басы қосылған жерді айналып өтетін.

Ел жайлаудан түйе, өгіз, атпен көшетін. Күздігіні Қартастың аузын ала Көккөмерді жағалай қозғалған Ілек, Құрбан-Қажы салдырған мешіт, қажылардың зиратының төбесі көрінгенде жаппай дәрет алып, жуынып, орамалдарын түзеп, тілеу тілеп, ұзағанша жаяу өтетін. Сауыншы ауылдың береке-бірлігі қандай! Бір шауғым шайын бөліп ішуші еді. Үстімізге бір жаңа көйлек бітсе, үй аралап көрімдік алушы едік. Бүкіл жұрттың киімі шебер тігінші Балиқа, Байқауа апамыздың қолынан өтетін. Қазіргідей көршісі жат заман емес, жұрт көзі ұйқыға кеткенше араласып жататын. Балалардан жөнін сұрағанда шешелерін айтатын. Осындай тірлік баяны бар

ауыл мен үшін ең мейірімді мекен еді.

Шешелеріміз Нағым, Үрім, Дина, Қадияша, Жәміш, Шәйкен, Камали, Адихан, Қайша, Құлжәміш, Мағи, Күмісжан, Патефон колхоздың бар шаруасын атқарып жүріп, ерлерінің жоқтығын сездірмейтін. Қаратастың суының қасиеті ме, сол аналардың ұлдары Мәлік, Әскен, Алпысбай, Баяш – совхоз директоры, Құдайберген – ауданның Құрметті азаматы, Қартай – тілші, Мәлік – ферма меңгерушісі, Еңбек Қызыл Ту орденінің иегері, Сайлаубай, Сайлаухан, Бекжан, Сержан, Бейсенбай, Базархан Қарқынбай әр салада абыройлы еңбек етті, қыздардың көзі тірілері балапанын басқан үйректей немере-шөберелерінің қызығын көруде.

Колхоз бастықтарының ішіндегі ең қаһарлысы Кәкімбек Рақымжанов болды. Аналарымыз Жаңғызталға түсте бір шауғым шайын ішуге келгенде ес білген балалары үй-үйдің төбесіне шығып алып жол аңдушы еді. Қатұлы Кәкімбектің шанасы көріне балалар үйге, білектеріне шелек ілген аналарымыз қораға жүгіретін. Осынша бейнет кешіп жүрген шешелеріміз ақша дегенді білмейтін, колхоз болар-болмас бидаймен есеп айырасатын. Кей жылдары сауыншылар киіз үйге қыстап шығатын. Сиыр жыл он екі ай далада сауылады. Кейін көріліктің тырнағына ілінгенде көбісі қол-аяғы сырқырап, домаланып

жүре алмай, суықтың зардабын тартып, бұл дүниенің рахатын көре алмай, жер бесікке ерте аттанып кете барды.

Аналарымыз ақтың ортасында жүргендіктен бе, қарнымыз тоқ болып еркін естік. Ақжардағы туыстардың шешемнен көк сүт алып жан сақтағанын көрдім. Шешемнің қолы ашық, дастарханы жиналмаушы еді. Ұлы Отан соғысынан оралмаған туған ағалары Нұршайхы мен Жабайды, арғы бетке өтіп кеткен апайын көруді армандап өтті.

Колхоздар ірілендіріліп, шешем Көккөзді жағалаған сауыншылар Нұркамал, Дина, Сақыпжамалдай достар тапты. Соғыстың, шаруаның ауырлығын көтере жүріп, Әбен, Баяш, Тұрар, Айтанның, Күпанның жеткенін көруді тіледі. Әбен, Тұрар, Дүйсенбек ауылда еңбектерін тапса, Күлпән ауылдың беткеуістар азаматы Адыбайдай жар тауып, бала, немерелерінің қызығын көруде. Дүйсенбек Көшербаев қарапайым жол маманынан аудан әкімі қызметіне дейін көтерілді. Бүгін облыстың жол саласында абыроймен еңбек етуде. Айтқазы (Шерубаев) бастауыш сыныпты Күлшан Базыловадан оқып, жоғары білімді Жамбыл қаласынан алды.

Өмірді көрген, жасынан зерделі Айтқазы өте жауапты, күрделі қызметтің әр саласынан өтіп, облыс әкімінің орынбасары болды. Бүгін зейнеткерлікке шығып, облыстық ақсақалдар алқасын басқарып отыр. Ауылдың 90 жылдығына орай осы шағын мақаламды қасиетті аналар мен олардың ұрпақтарының ерен еңбегін ел біле жүрсін деп жаздым.

**Б.Нұғманов,
Тарбағатай ауданының
Құрметті азаматы**

ЖАҚСЫНЫҢ АТЫ ӨЛМЕЙДІ

Құдірет иесіндей хирург еді

Күршім ауданының халқы жерлестерінің арасында есімі аңызға айналған Күршім аудандық орталық емханасының бұрынғы бас хирургі, әскери медицина майоры, құрметті зейнеткер Юрий Александрович Коноваловты ақтық сапарға шығарып салды.

Юрий Александровичті 15 жасынан білдім. «Күршім ауданының Құрметті азаматы», «Денсаулық сақтау қызметінің үздігі» төсбелгісімен марапатталған ауыл дәрігері неше мыңдаған әр деңгейдегі операцияларды жасап, халық алғысына бөленген тұлға болды. 1971 жылдан Күршім аудандық орталық ауруханасының хирургия бөлімін басқарды. Күршім ауылындағы Кеңес Одағының Батыры Бунтовских атындағы кешедіе хирургпен көршілес тұрдым, ең жақын көршім болды. Өте сауатты, сондай қарапайым да кішіпейіл жан еді.

Оның шаңырағы үлгілі отбасы болды. Өзі 1945 жылы Қамысты ауылында дүниеге келген. Семей медицина институтын үздік бітіріп, біздің Күршімге хирург болып келді.

Өмірлік жары Светлана Федорова Күршім аудандық ауруханасының рентген саласында ұзақ жылдар еңбектеніп, зейнеткерлікке шыққан. Тұңғыш қызы Лариса Ресейдің Түменінде, ол да дәрігер, ал кенже қызы Наташа Германияда тұрады.

Ю.Коновалов қызметтен қолы босағанда аңшылықпен, омарташылықпен айналысатын. Зейнеткерлікке шыққан соң үйінің жанынан дәріхана ашып, маңдайшасына дәріхананың атын бадырайтып тұрып қазақ тілінде жазып қойды. Бұл өзінің өскен ортасына, қазақ халқына деген шексіз құрметі екенін ұқтық.

Өмір жолы өнегеге толы аңыз адам туралы айтар жақсы естеліктер өте көп. Юрий Александрович ауылдастарының жанашыры, аурудың арашашысы болып күндіз-түні уақытпен санаспай еңбектенді. «Жедел жәрдем» келіп, оны үйінен жиі-жиі алып кететін. Жұмысы қауырт болса да, уақыт тауып, бау-бақшасын суарып, гүлдендіріп жайнатып қоятын.

Күршім аудандық ішкі істер бөлімінде қызметте жүрген кезім. Үйге келгенде мектептен келген қызым ауырып тұрғанын айтты. Жүгіріп көршім Ю.Коноваловқа бардым. Бақшасында картоп егіп жатыр екен. Жүгіре басып менімен бірге үйіме келіп тексеріп, дереу дайындалуымыз қажеттігін айтты.

Ауруханаға қоңырау шалып тапсырма беріп, есігіміңіз алдына келіп қызымды өзінің «Нива» машинасына отырғызып шұғыл операцияға алып кетті.

1970-1990 жылдары Ю.А.Коноваловтың есімі Күршім ауданы тұрғындарының аузында аса құрметпен

аталды. Хирург Коновалов десе, елең етпейтін адам кемде-кем. Білікті хирургті халық Алладан кейінгі құдірет иесіндей көрді. Оның алдына барған адамдардың отасы сәтті жасалып, ешқандай асқынусыз, тез жазылып кететін.

Құттықтаймыз!

Тарбағатай ауданы, Тұғыл ауылының тұрғыны, әкеміз Армия УАХИТОВТЫ Тарбағатайдың Құрметті азаматы атағын алуымен құттықтаймыз! Денсаулық, ұзақ өмір тілейміз.

Ізгі тілекпен: жұбайы – Лиза, балалары, немерелері, шөберелері атынан баласы – Гүлмира

ШЕШІМНІҢ ЖОБАСЫ

«Шығыс Қазақстан облысының жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау қағидаларын, Шығыс Қазақстан облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру қағидаларын бекіту туралы» Шығыс Қазақстан облыстық мәслихатының 2021 жылғы 23 сәуірдегі № 4/40-VII шешіміне өзгеріс енгізу туралы

Шығыс Қазақстан облыстық мәслихаты **ШЕШТІ:**

1. «Шығыс Қазақстан облысының жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау қағидаларын, Шығыс Қазақстан облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру қағидаларын бекіту туралы» Шығыс Қазақстан облыстық мәслихатының 2021 жылғы 23 сәуірдегі № 4/40-VII шешіміне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8779 болып тіркелген) келесі өзгеріс енгізілсін:

Көрсетілген шешіммен бекітілген Шығыс Қазақстан облысының жасыл екпелерді күтіп-ұстау және қорғау қағидалары осы шешімге қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Облыстық мәслихаттың хатшысы

Д. Рыпаков

Шығыс Қазақстан облысы мәслихатының шешімінің жобасы толық нұсқасы облыс әкімдігінің www.akimvko.gov.kz ресми сайтында орналасқан.

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

«Goldstone Minerals» АҚ «Оңтүстік Ашалы кен орнының алтын құрамды кендерінің қорларын ашық тәсілмен өңдеу бойынша тау-кен жұмыстарының ықтимал әсері туралы есеп» жобасы бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдау өткізеді.

Тыңдау 2022 жылғы 7 шілдеде сағат 11.00-де Шығыс Қазақстан облысы, Көкпекті ауылы, «Көкпекті ауылы әкімінің аппараты» ММ ғимаратында өтеді.

Карантин ұзартылған жағдайда тыңдау ZOOM платформасында бейнеконференция арқылы онлайн режимінде өткізіледі. Белсенді сілтеме бірыңғай экологиялық порталда (БЭК) ұсынылады <https://ecportal.kz>.

Жобаға тапсырыс беруші – «Goldstone Minerals» АҚ. Жобаны әзірлеуші – «ЭКОЛИРА» ЖШС, БСН 990340009256, ШҚО, Өскемен қаласы, Потанин көшесі, 21-2, тел.: 8 777 261 46 28. Әсер ету аумағы – ШҚО, Көкпекті ауданы.

Жоба материалдарымен БЭК және «ШҚО табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «қоғамдық тыңдау» бөлімінде танысуға болады.

Қосымша ақпаратты тапсырыс берушінің мекенжайы бойынша алуға болады: ШҚО, Өскемен қаласы, Тоқтаров көшесі, 54/1, тел.: 8 705 269 8051.

Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей электронды мекенжай бойынша қабылданады – ШҚО ӘПЖН a.eldarbekova@akimvko.gov.kz, тапсырыс беруші – urist@as-gornyak.com.

Жарнама бөлімінің телефоны: 22-41-95,

электронды поштасы REKLAMADIDAR@media-vko.kz

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ

«Goldstone Minerals» АҚ «Яковлевское кен орнының құрамында алтыны бар кен қорларын ашық тәсілмен игеру бойынша тау-кен жұмыстарының ықтимал әсері туралы есеп» жобасы бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізеді.

Тыңдау 2022 жылғы 08 шілдеде сағат 11.00-де Шығыс Қазақстан облысы, Кентарлау ауылы, Кентарлау орта білім беру мектебінің ғимаратында өтеді.

Карантин ұзартылған жағдайда тыңдау ZOOM платформасында бейнеконференция арқылы онлайн режимінде өткізіледі. Белсенді сілтеме бірыңғай экологиялық порталда (БЭК) ұсынылады <https://ecportal.kz>.

Жобаға тапсырыс беруші – «Goldstone Minerals» АҚ. Жобаны әзірлеуші – «ЭКОЛИРА» ЖШС, БСН 990340009256, ШҚО, Өскемен қаласы, Потанин көшесі, 21-2, тел.: 8 777 261 46 28. Әсер ету аумағы – ШҚО, Жарма ауданы.

Жоба материалдарымен БЭК және «ШҚО табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «қоғамдық тыңдау» бөлімінде танысуға болады.

Қосымша ақпаратты тапсырыс берушінің мекенжайы бойынша алуға болады: ШҚО, Өскемен қаласы, Тоқтаров көшесі, 54/1, тел.: 8 705 269 8051.

Ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей электронды мекенжай бойынша қабылданады – ШҚО ӘПЖН a.eldarbekova@akimvko.gov.kz, тапсырыс беруші – urist@as-gornyak.com.

Шығыс Қазақстан облысы бойынша қылмыстық-атқару жүйесі департаментінің басшылығы, ардагерлер кеңесі қызметкеріміз

Айдын Нұрзатұлы Жакеновтің

мезгілсіз қайтыс болуына байланысты оның отбасына, туған-туыстары мен жақындарына қайғыларына ортақтасып көңіл айтады.